

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ

Изучаването на професионалната реализация и кариерното развитие на възпитаниците на различни специалности и академични звена е традиционно изследователско начинание, свързано най-често със желанието да се усъвършенства образователния процес в системата на висшето образование и връзката му с потребностите на практика.

Това, което често остава недооценено е, че посредством изучаването на жизнените пътища и професионалните кариери на студентите по публична администрация е възможно да се достигне до ценни изводи относно по-общите тенденции и проблеми в развитието на съответните национални държавни служби. Кариерното развитие на младите администратори представлява своеобразен лакмус за способността на държавата да привлича, стимулира и задържа способни и перспективни експерти, без каквито публичната администрация е обречена на застои и ниска ефективност.

Не по-малък интерес представлява изучаването на професионалната реализация на завършилите специалност Публична администрация в други области – политика, частен бизнес, неправителствен сектор, медии и т.н.

Актуалността на проблематиката и практическата полезност на предлагания проект са още по-ясно изразени, като се има предвид изострящата се необходимост от реформи в българското висше образование в светлината на редица сериозни дисбаланси, но и необходимостта да се усъвършенстват подходите и техниките за осъществяване на ролята на държавата като крупен работодател.

Съответствие на резултатите с поставените в проекта цели

Специалност Публична администрация в Софийски Университет „Св. Кл. Охридски“ има мисия да обучава компетентни и мотивирани млади кадри, отговарящи на потребностите на българския публичен сектор, но и способни да се реализират в други житейски поприща. Настоящият изследователски проект е продължение на стратегията на катедра Публична администрация да обезпечават реализацията на тази мисия с надеждни научни данни и доказателства; значителна част от това научно обезпечаване е налице благодарение на финансовата проектна подкрепа от страна на университетския Фонд за научни изследвания.

Настоящият проект продължава посочената научна стратегия и в този контекст си бе поставил следните *три основни изследователски цели*:

- Да развие знанието за професионалната реализация и кариерното развитие на възпитаниците на специалността, за характерните предимства и слабости на изгражданите в хода обучението компетентности;

ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ПРОЕКТ:

„РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРСКАТА
ДЪРЖАВНА СЛУЖБА ПРЕЗ
ПРИЗМАТА НА
ПРОФЕСИОНАЛНАТА
РЕАЛИЗАЦИЯ НА
ВЪЗПИТАНИЦИТЕ НА
СПЕЦИАЛНОСТ ПУБЛИЧНА
АДМИНИСТРАЦИЯ – СУ „СВ.
Кл. ОХРИДСКИ“

РЪКОВОДИТЕЛ:
ПРОФ. Д-Р АЛЕКСАНДЪР
МАРИНОВ

ДОГОВОР № 80-10-151/
21.04.2017

СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ПРОЕКТА: 1 ДЕКЕМВРИ 2017

ОБЩА СТОЙНОСТ:
10 100 ЛВ.

- Да състави картина на развитието на българската държавна служба през последните 15 години през призмата на способността да се привличат и задържат подготвени млади хора;
- Да систематизира мненията и идеите на нашите възпитаници и техните работодатели относно възможното усъвършенстване на процеса на изграждане на нови, необходими за съвременната управленска практика компетентности.

Проектът стъпи на създадената солидна основа от тематичните проекти на катедрата през последните години, както и на значителната работа, извършена от бивши и настоящи възпитаници на специалността при създаването и развитието на алуumni клуба „Публична администрация”.

Извършената научна работа и постигнатите количествени и качествени резултати дават основание да се направи извода, че *поставените цели пред проекта са успешно реализирани*. Натрупани са данни, върху които може да се работи и занапред, относно професионалната реализация и кариерното развитие на възпитаниците на специалност Публична администрация. Анализът показва достатъчно убедително редица положителни страни и слабости в изградената в държавната администрация практика за привличане на високообразовани и мотивирани млади специалисти, каквито без съмнение са мнозинството от завършилите специалността. Набрани са широк спектър от интересни и потенциално приложими идеи и предложения на възпитаници на специалността и работодатели относно насоките на усъвършенстване на придобиваните професионални компетентности.

Изпълнение на дейностите по проекта съгласно работната програма:

Формулираните проектни цели бяха постигнати чрез реализирането на следните изследователски задачи, насочващи изпълнението на основните групи дейности по проекта:

- Набиране на разнообразна и надеждна информация от възпитаници на специалността, ръководни държавни служители и други работодатели
- Систематизиране на основните профили на професионално развитие и на основните проблеми в хода на този процес
- Формулиране на изводи и препоръки относно необходимите насоки на усъвършенстване на професионалните компетентности на завършващите специалността

Бяха осъществени следните *конкретни дейности по проекта*:

Първо. Набрана бе разнообразна и надеждна информация от възпитаници на специалността, ръководни държавни служители и други работодатели. Проведен бе обширен деск ризърч и бяха разработени усъвършенствани методики за набиране на емпирична информация, които ще бъдат прилагани и в бъдещата изследователска практика на специалността. Осъществен бе контент анализ на основни нормативни, стратегически и програмни документи, както и на релевантни научни публикации в областта на рекрутирането на млади кадри в публичната администрация. Приложени бяха разнообразни техники за набиране на първична информация (интервюта, анкети, фокус групи) от различни групи изследвани лица.

Количеството и качеството на набраната информация дава голяма перспектива за разширяване и задълбочаване на анализа, както и за по-нататъшни сравнителни проучвания.

Второ. Осъществен бе задълбочен анализ на набраната емпирична информация, като водещ акцент бе систематизирането на основните профили на професионално развитие на възпитаниците на специалността и на основните проблеми в хода на този процес. Откритоена бе спецификата на мотивите за продължаване на образованието при завършилите бакалавърската степен. Обособени бяха силните и слабите страни на изгражданите комплекси от компетентности.

Трето. На основата на емпиричния анализ бяха изготвени изводи и препоръки, които да бъдат обсъдени в подходящ формат (семинари и др.) с представители на държавната администрация и други утвърдени работодатели на възпитаници на специалността. Към препоръките вече бе проявен интерес от конкретни администрации, органи на властта и фирми.

Обосновка на извършените разходи по проекта

Изследователската стратегия включваше съчетаване на количествени и качествени методи. Проектът осъществен екип изследователи - двама преподаватели и трима докторанти от катедра „Публична администрация”, които работят и имат публикации в областта на настоящия проект, както и външни експерти, в преобладаващата си част успешно преминали обучение в специалността. В работата по проекта взеха участие над 20 студенти от специалността. Катедреният съвет участва в провеждането на проекта, като

обсъждаше резултатите и даваше предложения за подобриенето му на всички етапи от неговото осъществяване.

Разходите са извършени с оглед изпълнение на задачите и планираните дейности, както и в строго съответствие с утвърдения бюджет на проекта:

- За научно ръководство и административна координация през целия период на договора: текущо наблюдение и контрол за хода на проекта и осъществяването му в съответствие с програмата; за цялостен обобщаващ анализ на данните и организиране на ежемесечни срещи на екипа и работните групи;
- За предварително проучване на информацията, изследванията и публикациите по темата (специфично за България) чрез деск ризърч. За целта всеки член на научния колектив формира изследователски екип от студенти; формулирани бяха подтеми и подзадачи;
- За изготвяне на методология на изследването и изработване на инструментариум за първичната регистрация на данните;
- За разработване на експертни оценки по конкретни изследователски проблеми;
- За провеждане на документално проучване; изготвяне на обобщителна справка и конкретни анотации; извеждане на тематични акценти въз основа методиката и получените резултати;
- За пренасяне в текстови формат от аудио записи;
- За допълнителни консултантски услуги, предоставяне на данни, фокус групи и др. дейности;
- За редактиране, подготовка, техническо оформление на статиите за електронното издание, подготовка на материали за семинари.

Обобщение на постигнатите научни резултати от проекта:

На основата на извършената изследователска работа са подготвени или са в процес на подготовка следните *научни резултати от проекта*:

- Сборник научни статии (специален брой на електронното списание на специалността Публични политики.bg);
- Подготвя се научна конференция-семинар с участие на преподаватели, работодатели, представители на държавната администрация, докторанти и студенти, организиран от Студентски клуб „Публична администрация“
- Изготвени са препоръки за дейността на държавната администрация в областта на управлението на човешките ресурси (на основата на обобщението на резултатите от научната конференция-семинар)
- Създадена е база от качествени и количествени данни, които да бъдат ползвани при разработване на дисертационни трудове и магистърски тези:
 - до момента са заявени и се разработват три магистърски тези;
 - данни от изследването по проекта са ползвани при подготовката на окончателния вариант на дисертацията на докторант Искра Милева, член на екипа по проекта (успешно преминала вътрешна защита и насочена към публична защита);
- Положени са основите на устойчива практика на наставничество на студентите от страна на докторантите в задочна и редовна форма, главно по линия на дейността на Студентски клуб „Публична администрация“

Тези резултати са насочени към *три основни групи ползватели*:

- Академичната общност, ангажирана в подготовката на специалисти в сферата на публичната администрация;

- Студентите по публична администрация от програмите за двете образователно-квалификационни степени и научно-образователна степен «доктор»;
- Работодатели на възпитаниците на специалността в публичния и частния сектор

Непосредствен ползвател на резултатите от проекта е катедра „Публична администрация”, която ще ги използва за целите на преподаването, както и като основа и основание за разработването на нови проекти. Към резултатите от проекта е проявен интерес от страна на администрацията на Министерския съвет, постоянни комисии на НАОА и Института по публична администрация.

Разпространение на резултатите:

За тематични проекти и проекти за подкрепа на докторанти:

- *Списък на публикациите в нереферирани списания и сборници*

В процес на редакционна подготовка е сборник научни статии в специален брой на електронното списание на специалност Публична администрация - Публични политики.bg - ISSN 1314-2313)

- *Участие в международна конференция с доклад или постер*

Предвижда се участие на преподаватели и докторанти с доклади на организираната от Софийския университет ежегодна научна конференция по Публична администрация с международно участие (април 2018), основани на резултатите от проекта

- *Участие в национална конференция с доклад или постер*

Предвижда се участие на докторанти с доклади на научни конференции и семинари, основани на резултатите от проекта

- *Други форми на разпространение*

За целите на по-широко публично разпространение на резултатите от проекта са осъществени *поредица от медийни изяви* на членове на екипа на проекта; такова медийно покритие ще бъде осигурено и за предстоящи семинари за обсъждане на изследователските резултати, в който ще участват представители на академичната общност, държавната администрация, докторанти и студенти в специалността.